

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 182/07-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. marca 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa o sťažnosti M. T., S., zastúpenej advokátkou JUDr. V. S., P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 355/04 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 8 C 286/94) a Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 200/06 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 355/04 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 8 C 286/94) porušené bolo.

2. Základné právo M. T. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 200/06 porušené nebolo.

3. Okresnému súdu Vranov nad Topľou prikazuje, aby vo veci sp. zn. 3 C 355/04 konal bez zbytočných priet'ahov.

4. M. T. priznáva finančné zadosťučinenie 80 000 Sk (slovom osemdesiatisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Vranov nad Topľou povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Okresný súd Vranov nad Topľou je povinný nahradiť M. T. trovy konania v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jej právnej zástupkyne JUDr. V. S., P.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 182/07-21 zo 4. septembra 2007 prijal na ďalšie konanie sťažnosť M. T., S. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. V. S., P., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 355/04 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 8 C 286/94) a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 200/06.

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla, že sa žalobou zo 6. júla 1993 domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam.

Okresný súd žalobu zamietol rozsudkom sp. zn. 8 C 286/94 z 29. apríla 1996.

Po odvolaní sťažovateľky krajský súd uznesením z 22. mája 1998 zrušil rozsudok okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Okresný súd rozsudkom z 13. novembra 2002 zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníčok k nehnuteľnostiam. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol rozsudkom z 23. septembra 2003 tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil a náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Sťažovateľka proti rozsudku podala dovolanie. Navrhla rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Nesúhlasila najmä s rozsahom primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel.

Sťažovateľka uviedla, že konanie prebieha už 14 rokov a všeobecné súdy nie sú schopné vyporiadať podielové spoluvlastníctvo. Prieťahy podľa nej pretrvávajú od roku 1993, majú trvalý a nie ojedinelý charakter a svojou povahou ide o zbytočné prieťahy, ktoré nespočívajú v zložitosti prípadu. Podľa nej k prieťahom v konaní dochádzalo v obdobiach od 6. júla 1993 do 29. apríla 1996, od 29. apríla 1996 do 19. februára 2002, teda ide o obdobie 6 rokov. Nesprávne rozhodnutia okresného súdu aj krajského súdu spôsobili, že od 19. februára 2002 až do rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 26. augusta 2004 došlo k zbytočným prieťahom.

Dňa 4. novembra 2004 krajský súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodovanie.

Sťažovateľka sa domnieva, že jej vec nie je zložitá, lebo právny predpis - t. j. Občiansky zákonník ako základný kódex súkromného práva vo svojich ustanoveniach obsahuje podmienky za akých môže dôjsť k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva.

Dňa 28. septembra 2005 okresný súd zrušil podielové spoluvlastníctvo - od tohto dátumu je spis vedený pod sp. zn. 3 C 355/04.

Dňa 19. marca 2007 krajský súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález (znenie doplnila ešte podaním zo 16. júla 2007):

«1. Zo strany Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č. k. 3 C 355/04 a Krajského súdu v Prešove, č. k. 3 Co 200/2006 došlo k porušeniu ústavného práva podľa Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR „prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov“ a K porušeniu Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd „právo na prejednanie vecí v primeranej lehote“

2. Ústavný súd prikazuje, aby okresný súd vo veci č. k. 3 C 355/04 konal bez zbytočných prietáhov

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie vo výške 150.000.- Sk za porušenie práva podľa Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a Čl. 6 Dohovoru, ktoré je povinný vyplatiť okresný súd vo Vranove nad Topľou do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Ústavný súd priznáva sťažovateľke náhradu trov konania pozostávajúcich z 2 úkonov právneho zastúpenia (príprava a prevzatie zastúpenia, napísanie sťažnosti). Hodnota predmetu sporu podľa znaleckého posudku Ing. M. M. je 403.000.- Sk.. Podľa § 10 ods. 1 vyhlášky 655/2004 Z. z. odmena za 1 úkon právnej služby je 9.150.-Sk x 2 = 18.300.- Sk. Réžia 356.- Sk. Spolu: 19.506.-Sk.»

Návrh na priznanie primeraného finančného zadostučinenia odôvodnila pocitmi neistoty, krivdy a úzkosti vyplývajúcich zo situácie, keď súdy nerozhodovali v primeranej lehote a ani nekonali plynule a bez omylov.

Na výzvu ústavného súdu sa k sťažnosti sťažovateľky vyjadriala predsedníčka okresného súdu. Uviedla podrobnú chronológiu doterajšieho konania, z podstatnej časti ktorej vyplýva:

Vec sp. zn. 8 C 286/94 napadla na okresný súd 16. marca 1994. Sťažovateľka žiadala zrušiť spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam.

Dňa 18. marca 1994 bola žalovaná M. P. vyzvaná na predloženie vyjadrenia k žalobe.

Dňa 16. júna 1994 boli žiadané správy od Pošty S. a od Obvodného úradu životného

prostredia v S.

Dňa 7. októbra 1994 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 24. októbra 1994 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka predložila doplnenie návrhu.

Dňa 10. novembra 1994 sa uskutočnilo pojednávanie. Na požiadanie sťažovateľky okresný súd poskytol účastníkom lehotu na mimosúdnu dohodu.

Dňa 21. novembra 1994 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 21. júna 1995 okresný súd ustanovil znalca na oceňovanie nehnuteľností Ing. M. M.

Dňa 30. júna 1995 bola vykonaná ohliadka na mieste samom.

Dňa 30. novembra 1995 okresný súd zaslal znalecký posudok na vyjadrenie žalobkyni a zástupcovi žalovanej.

Dňa 21. marca 1996 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 29. apríla 1996 okresný súd pripustil zmenu návrhu podanú žalobkyňou.

Dňa 30. apríla 1996 bol vyhlásený rozsudok.

Dňa 4. júna 1996 podala žalovaná odvolanie.

Dňa 6. augusta 1996 bol spis doručený Krajskému súdu v Košiciach.

Dňa 21. januára 1997 sa na Krajskom súde v Košiciach uskutočnilo pojednávanie (sťažovateľka požiadala Krajský súd v Košiciach listom z 20. januára 1997 o delegovanie krajského súdu, súčasne namietala zaujatosť predsedu senátu Krajského súdu v Košiciach JUDr. J. Š. a žiadala ho vylúčiť z prerokúvania veci).

Krajský súd v Košiciach predložil spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti 10. februára 1997 s tým, že najvyšší súd uznesením z 9. mája 1997 vyslovil, že JUDr. J. Š. nie je vylúčený z prerokúvania veci.

Dňa 9. júna 1997 Krajský súd v Košiciach vrátil spis sp. zn. 8 C 286/94 okresnému súdu na vydanie uznesenia, aby sťažovateľka zaplatila poplatok za návrh na delegáciu.

Dňa 3. júla 1997 okresný súd uznesením uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť poplatok za návrh na delegáciu 500 Sk. Sťažovateľka zaplatila súdny poplatok 11. júla 1997 a spis bol 11. augusta 1997 opätovne predložený Krajskému súdu v Košiciach.

Dňa 21. augusta 1997 Krajský súd v Košiciach predložil spis najvyššiemu súdu na delegáciu na príkazanie spisu krajskému súdu. Najvyšší súd rozhodnutím z 11. septembra

1997 prikázal vec krajskému súdu s tým, že spis sp. zn. 8 C 286/94 bol doručený krajskému súdu 2. októbra 1997.

Dňa 22. mája 1998 krajský súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uznesenie bolo doručené okresnému súdu 20. augusta 1998.

Dňa 1. júla 1999 doručila sťažovateľka vyjadrenie.

Dňa 26. augusta 1999 okresný súd vyzval sťažovateľku na predloženie vyjadrenia.

Dňa 4. apríla 2000 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené z dôvodu, že sťažovateľka opätovne žiadala pripustiť zmenu návrhu.

Dňa 12. apríla 2000 doručila sťažovateľka vyjadrenie. Okresný súd pojednávanie odročil za účelom vyhlásenia rozsudku.

Dňa 16. júna 2000 okresný súd vykonal ohliadku na mieste samom.

Dňa 12. decembra 2000 sa uskutočnilo pojednávanie. Okresný súd žalobu sťažovateľky opätovne zamietol.

Dňa 6. februára 2001 podali proti rozsudku odvolanie sťažovateľka aj žalovaná.

Dňa 9. mája 2001 bol spis doručený krajskému súdu, ktorý uznesením z 19. februára 2002 zrušil rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 5. marca 2002 bolo uznesenie doručované sťažovateľke, ako aj žalovanej na vyjadrenie s tým, že sťažovateľka 5. apríla 2002 požiadala o predĺženie termínu na doručenie vyjadrenia na zabezpečenie dôkazov.

Dňa 19. apríla 2002 doručila vyjadrenie sťažovateľka.

Dňa 24. júna 2002 sa uskutočnilo pojednávanie. Okresný súd pojednávanie odročil na 1. júl 2002 a uložil žalovanej a sťažovateľke predložiť záverečné návrhy.

Dňa 29. júna 2002 sťažovateľka predložila okresnému súdu písomné vyjadrenie.

Dňa 11. novembra 2002 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 13. novembra 2002 bol vyhlásený rozsudok. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie tak sťažovateľka, ako aj žalovaná.

Dňa 24. februára 2003 bol predložený spis krajskému súdu, ktorý rozsudkom z 23. septembra 2003 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa s tým, že tento rozsudok krajského súdu bol doručený okresnému súdu 7. októbra 2003 a právoplatnosť bola vyznačená 14. novembra 2003.

Dňa 11. novembra 2003 podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie sťažovateľka.

Dňa 4. marca 2004 bol spis predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní s tým, že najvyšší súd rozsudkom z 26. augusta 2004 zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd uznesením zo 4. novembra 2004, ktoré bolo doručené okresnému súdu 23. novembra 2004, zrušil rozsudok okresného súdu z 13. novembra 2002 č. k. 8 C 286/94-249 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

S poukazom na rozsudok najvyššieho súdu z 26. augusta 2004 a uznesenie krajského súdu zo 4. novembra 2004 boli sťažovateľka aj žalovaná vyzvané na predloženie vyjadrenia a ďalších návrhov na dokazovanie s uvedením ako žiadajú, aby okresný súd vo veci rozhodol.

V súvislosti s týmto bol v zmysle spravovacieho poriadku vytvorený nový spis sp. zn. 3 C 355/04 a pôvodný spis sp. zn. 8 C 286/94 bol pripojený.

Dňa 23. marca 2005 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 3. augusta 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, ktorého sa nezúčastnili účastníci.

Dňa 28. septembra 2005 okresný súd pripustil zmenu návrhu sťažovateľky. Bol vynesovaný rozsudok.

Dňa 24. októbra 2005 bol spis predložený krajskému súdu.

Dňa 20. apríla 2006 krajský súd vrátil vec okresnému súdu.

Dňa 5. mája 2006 okresný súd priznal žalovanej právo na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a 22. mája 2006 opätovne vrátil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach účastníkov. Krajský súd uznesením z 26. októbra 2006 opätovne vrátil vec súdu prvého stupňa na doplnenie dokazovania. Uznesenie bolo doručené okresnému súdu 3. októbra 2006. Okresný súd uznesením z 27. októbra 2006 ustanovil za znalca Ing. M. M. na ocenenie nehnuteľností. Znalec podal znalecký posudok 14. decembra 2006.

Dňa 18. decembra 2006 bol spis opätovne predložený krajskému súdu.

Dňa 6. februára 2007 krajský súd odročil pojednávanie na neurčito.

Dňa 19. marca 2007 krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 3C 355/04-58 z 28. septembra 2005.

Dňa 17. apríla 2007 bolo uznesenie krajského súdu doručené okresnému súdu.

Dňa 31. mája 2007 okresný súd zaslal uvedené uznesenie na adresu zástupkyne sťažovateľky, aby k nemu v lehote 30 dní zaujala stanovisko.

Dňa 7. januára 2008 bola zástupkyňa sťažovateľky opätovne vyzvaná na zaslanie vyjadrenia. Do dnešného dňa takéto vyjadrenie zo strany zástupkyne sťažovateľky okresnému súdu doručené nebolo.

Predsedička okresného súdu ďalej uviedla:

„Na základe vyššie uvedených skutočností na Okresnom súde Vranov ani na Krajského súdu v Prešove a v Košiciach podľa nášho názoru nedošlo k prietahom v konaní, pretože žalobkyňa počas celého súdneho konania od roku 1994 päťkrát menila žalobný návrh, a nespočetne krát žiadala poskytnúť lehotu na zaslanie vyjadrenia. Raz žiadala nehnuteľnosti prikázať jej za náhradu, po tom žiadala prikázať tieto za náhradu žalovanej, (...).

Krajský súd v Prešove z objektívnych dôvodov zrušil rozsudok Okresného súdu vo Vranove n. T. zo dňa 28. 9. 2005 len z toho dôvodu, že zástupkyňa žalobkyne napriek výzve krajského súdu nereagovala na tú skutočnosť, že v priebehu odvolacieho konania došlo k zmene na strane žalovanej, keďže táto previedla svoj podiel na syna JUDr. M. P. V danom prípade ide o návrhové konanie, došlo k zmene v podielovom spoluvlastníctve na strane žalovanej a zástupkyňa žalobkyne, napriek tomu, že jej krajským súdom bola doručená kúpna zmluva, na túto skutočnosť nereagovala a uviedla, že namieta znalecký posudok, pričom samotná žalobkyňa pred vyhlásením rozsudku dňa 28. 9. 2005 žiadala, aby súd práve podľa tohto posudku rozhodol s tým, že proti tomuto nemá znaleckému posudku žiadne námietky.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že v danej veci prietahy v konaní vznikli z toho dôvodu, že samotná žalobkyňa tieto prietahy zavinila, pretože často menila svoje stanoviská ako žiada vo veci samej rozhodnúť, predkladala k týmto zmeneným stanoviskám ďalšie návrhy na dokazovanie, ktoré museli byť súdom preverené a súd musel zvažovať ako rozhodne a aj t. č. napriek výzve právna zástupkyňa na objektívne vzniknutú situáciu nereagovala od 5. 6. 2007, nereagovala nato ani žalobkyňa s tým, že bez ohľadu nato bola podaná sťažnosť na prietahy v konaní na Ústavnom súde v Košiciach. Ide o návrhové konanie, dôkazné bremeno je na žalobkyni. Mala by predložiť návrhy na dokazovanie a ako

žiada vo veci rozhodnúť, nato nereaguje.

S poukazom na vyššie uvedené preto oznamujem, že netrvám na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie a pokiaľ sa týka samotnej sťažnosti sťažovateľky, táto je neopodstatnená, s touto nesúhlasím a preto žiadam, aby jej sťažnosti nebolo vyhovené.

Súhlasíme s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR bolo od ústneho pojednávania upustené.“

Predseda kolégia krajského súdu vo vyjadrení z 15. januára 2008 uviedol:

„V nadväznosti na Váš list zo dňa 8. 1. 2008 č. II. ÚS 182/07-28 týkajúci sa veci sp. zn. 3 Co 200/06 Krajského súdu v Prešove Vám oznamujem nasledovné:

Predmetná vec napadla na Krajský súd v Prešove na odvolacie konanie dňa 29. 5. 2006 a bola zaradená pod vyššie uvedenú sp. zn. 3 Co 200/06.

Po naštudovaní veci a zvládnutí jej skutkovej a právnej náročnosti bolo vo veci rozhodnuté dňa 19. 3. 2007 a odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia odvolacieho pojednávania [§ 214 ods. 2 písm. e) O. s. p.] a to podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a zistil, že súd prvého stupňa rozhodol síce vo veci a bolo aj nariadené odvolacím súdom doplnenie dokazovania, avšak z objektívnych dôvodov je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa znovu zrušiť.(...)

... P. zrušiť podľa § 221 ods. 1 O. s. p. a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 221 ods. 2 O. s. p.).(...).

Pokiaľ ide o prieťahy v konaní, je potrebné pri ich hodnotení vziať do úvahy charakter odvolacieho konania, ktoré spočíva predovšetkým v dôslednom naštudovaní spisového materiálu a posúdení správnosti konania na súde prvého stupňa. Toto je ťažiskom odvolacieho súdu. Takéto zvládnutie veci však vyžaduje určitý čas, spravidla niekoľko mesiacov, z čoho vyplýva praktická potreba vyčkania času, v ktorom konkrétna vec príde na rad a bude vybavená. Nie je možné spravidla hneď po nápade veci na odvolacie konanie robiť v konkrétnej veci úkony. Toto vyčkanie poradia, v ktorom bude vec vybavená nemožno hodnotiť ako nečinnosť odvolacieho súdu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote súdom zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3 C 355/04 a krajským súdom pod sp. zn. 3 Co 200/06.

Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd vychádza zo svojej stabilnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov“ (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza „až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98, II. ÚS 210/03). Podľa názoru ústavného súdu možno preto za konanie súdu odstraňujúce právnu neistotu účastníka konania považovať také, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 74/97, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú: 1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, 2) správanie účastníka konania a 3) postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky vo vzťahu k okresnému súdu:

1. Pri posudzovaní právnej a faktickej zložitosti namietaného konania pred okresným súdom ústavný súd konštatuje, že zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam nemožno považovať za právne zložité. Túto skutočnosť nenamieta ani okresný súd. Z faktického hľadiska, najmä z dôvodu potrebného znaleckého dokazovania však zložité bolo.

2. Ústavný súd pri posudzovaní predmetného konania podľa kritéria správanie sťažovateľky ako účastníčky konania z analýzy spisu sp. zn. 3 C 355/04 zistil, že sťažovateľka v priebehu konania niekoľkokrát navrhovala zmenu petitu žaloby, žiadala odročiť pojednávanie z dôvodu pokusu o mimosúdnu dohodu, žiadala o predĺženie lehoty na vyjadrenia a zabezpečenia dôkazov, nie vždy včas reagovala na výzvy okresného súdu, nezúčastnila sa všetkých pojednávaní. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka čiastočne aj sama nepriaznivo prispela k plynulosti konania na okresnom súde, ale aj k celkovej dĺžke konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v doterajšom priebehu konania vedeného pod sp. zn. 3 C 355/04. Toto konanie trvá viac ako 14 rokov. Z analýzy predmetného súdneho spisu však vyplynulo, že od marca 1994 do prvého meritórneho rozhodnutia veci (30. apríla 1996) konal okresný súd plynulo. Pojednávania boli nariadované v rýchlom časovom slede, bol ustanovený znalec aj vykonaná ohliadka na mieste samom.

Od augusta 1996 do júna 1997 sa vec nachádzala na krajskom súde (v jednom úseku aj na najvyššom súde. Obdobne tomu bolo aj v období od augusta 1997 do augusta 1998, od mája 2001 do februára 2002, od februára 2003 do septembra 2003, od marca 2004 do augusta 2004, od marca 2004 do novembra 2004, od októbra 2005 do apríla 2006, od mája 2006 do októbra 2006 a od decembra 2006 do apríla 2007), preto plynulosť konania v týchto obdobiach nemožno hodnotiť vo vzťahu k okresnému súdu, možno však

konštatovať, že dôvodom opätovného predkladania veci krajskému súdu a následné zrušovanie rozhodnutí prvostupňového súdu bolo aj nesprávne právne posúdenie veci, preto v tomto smere možno povedať, že okrem období absolútnej nečinnosti okresného súdu, existovali aj obdobia jeho neefektívnej činnosti, ktorá v konečnom dôsledku nevedla k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky.

Absolútnu nečinnosť okresnému súdu možno vytknúť medzi novembrom 1994 a júnom 1995, augustom 1999 a aprílom 2000 a tiež medzi júnom 2000 a decembrom 2000, pretože v týchto obdobiach okresný súd neurobil vo veci žiadny úkon.

V období absolútnej nečinnosti okresného súdu, ale aj v období jeho neefektívnej činnosti dochádzalo zo strany okresného súdu k zbytočným priet'ahom v konaní, v dôsledku čoho došlo k porušovaniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vo vzťahu ku krajskému súdu sťažovateľka namieta konanie vedené pod sp. zn. 3 Co 200/06. Konanie pod touto spisovou značkou bolo na krajskom súde vedené od 29. mája 2006 do 19. marca 2007 (s výnimkou dvoch mesiacov, keď bola vec vrátená okresnému súdu na ustanovenia znalca). Ústavný súd konštatuje, že počas trvania konania na krajskom súde pod sp. zn. 3 Co 200/06 k priet'ahom v konaní, a tým k porušovaniu označeného základného práva sťažovateľky nedochádzalo.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa zistenia ústavného súdu zo spisu sp. zn. 3 C 355/04 (predtým sp. zn. 8 C 286/94) vyplýva, že v období od podania sťažnosti do jej prerokovania ústavným

súdom okresný súd vo veci meritórne nerozhodol, preto ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov.

Pretože ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj je žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

S'ťažovateľka žiada, aby jej bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 150 000 Sk ako náhrada nemajetkovej ujmy.

Pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc predovšetkým obdobie, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom, právnú i faktickú zložitosť veci, ako aj skutočnosť, že s'ťažovateľka aj sama prispela k priet'ahom v konaní, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia 80 000 Sk primerané konkrétnym okolnostiam prípadu.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. V. S. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie s'ťažnosti a jej podanie) v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v sume 2 970 Sk (za jeden úkon právnej služby) a k tomu 2 x 178 Sk režijný paušál. Úhrada bola priznaná v celkovej sume 6 296 Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2008